Nota van beantwoording

Samenvatting en beantwoording zienswijzen n.a.v. voornemen aanwijzing tot gemeentelijk monument voor vier woningbouwclusters in de Palmdwarsstraat e.o.:

- **Blok 01: Palmdwarsstraat 1-37, Palmgracht 37 en Palmstraat 44-48 (kadastraal bekend als ASD08L08091G0000)**
- **Blok 02: Palmdwarsstraat 39-81, Palmstraat 55-57 en Willemsstraat 152-154 (kadastraal bekend als ASD08L08097G0000)**
- **Blok 03: Palmdwarsstraat 16-42 en Palmstraat 61-65 (kadastraal bekend als ASD08L08094G0000)**
- **Blok 04: Goudsbloemstraat 74-76 (kadastraal bekend als ASD08L08102G0000) tot gemeentelijk monument.**

Op het verzoek om zienswijzen (d.d. 30-9-2024 en 26-11-2024) één zienswijze binnengekomen per mail van Stichting Ymere.

De binnengekomen zienswijze is samengevat en de beantwoording ervan staat cursief eronder.

Stichting Ymere (d.d. 17 december 2024), binnengekomen per e-mail
Stichting Ymere investeert in overleg met het stadsdeel in de leefbaarheid van de buurten en haar complexen. Soms is het daarbij nodig om toegangen van complexen af te sluiten met een deur of een hek om overlast tegen te gaan die plaatsvindt in bijvoorbeeld portieken, nissen en trappenhuizen. Deze fysieke investeringen in leefbaarheid wil de stichting kunnen blijven doen.

De Stichting wil graag de mogelijkheid behouden om ook bij een monumentenstatus bedrijfsruimten naar woningen om te kunnen zetten. De maatschappelijke opgave om sociale huurwoningen toe te voegen is enorm en het omzetten van bedrijfsruimten in woningen kan een manier zijn om bij te dragen aan het oplossen van die opgave.

Verder heeft de gemeente samen met de woningcorporaties gezamenlijke ambities om de woningvoorraad te verduurzamen, zoals ook vastgelegd in prestatieafspraken. Een monumentenstatus kan negatieve gevolgen hebben voor de stichting om deze afspraken na te komen. Een monumentenstatus leidt tot extra kosten en tijdsinvestering door uitgebreidere vergunning trajecten, of door beperkingen die effectieve oplossingen kostbaarder, moeilijker of zelfs onmogelijk maken. De stichting noemt het vervangen van een schuifraam door een ander soort raam als voorbeeld. Het is onduidelijk of dit soort veranderingen aan een complex mogelijk zijn met de status van gemeentelijk monument.

Stichting Ymere geeft aan graag in gesprek te gaan. Dit gesprek heeft 8 januari 2025 plaatsgevonden tussen stichting Ymere, Lotte Terwel stadsdeelbestuurder Centrum en portefeuillehouder Monumenten en Monumenten en Archeologie.

Reactie:
Fysieke investeringen in leefbaarheid blijven mogelijk, in zorgvuldig overleg met Monumenten en Archeologie en de Commissie Omgevingskwaliteit. Het uitgangspunt van de stad was bij de oprichting van deze woningbouw erop gericht om de stad zoveel mogelijk voor de bewoners te behouden en te herstellen. Het Post 65 erfgoed waar dit complex onder valt is in lijn ontworpen met het doel een leefbare stad voor haar bewoners te behouden. De nieuwbouw sluit daarom aan bij de structuur van de oorspronkelijke bebouwing en de menselijke maat staat ook in de nieuwbouw centraal. De Post 65 toevoeging is in lijn met de ambitie van de stad toen, zoals toenmalig wethouder Jan Schaefer zei in

1982: "het beleid van het bestuur is er zelfs opgericht om per buurt en per straat het karakter zoveel mogelijk te handhaven". (uit het "Straat na straat", ISBN 9789062785780).

Tijdens het gesprek op 8 januari 2025 is besproken dat alle mogelijke fysieke investeringen in leefbaarheid waaraan Stichting Ymere aan refereert, zoals het afsluiten van doorgangen, al zijn afgesloten. Het toekennen van de status van gemeentelijk monument maakt niet dat deze afsluiting weggehaald dienen te worden. Het complex hoeft niet met het toekennen van de status van gemeentelijk monument naar oorspronkelijk ontwerp worden teruggebracht. De daarnaast nog gewenste afsluiting van de open hoeken op het kruispunt Palmstraat en Palmdwarsstraat middels hekwerk zijn al 21 augustus 2019 behandeld in de Commissie Omgevingskwaliteit. Omdat de woningbouwclusters in de bufferzone van UNESCO Werelderfgoed Grachtengordel Amsterdam ligt adviseert de Commissie Omgevingskwaliteit ook zonder status van gemeentelijk monument over wijzigingen van het gevelbeeld. Onder deze bescherming is het plaatsen van het door de Stichting gewenste hekwerk al afgewezen omdat het hekwerk het gevelbeeld zou aantasten. Zie zaaknummer CWM-2019-007121 voor de advisering van de Commissie Omgevingskwaliteit. De status van gemeentelijk monument zou dus geen verschil maken in de al door de Commissie Omgevingskwaliteit gegeven advies. De conclusie zou hetzelfde blijven.

Het komt vaker voor dat bedrijfsruimtes/winkels worden omgezet naar woningen. De status van gemeentelijk monument gaat niet over het gebruik van een pand. Het toekennen van de status van gemeentelijk monument legt de huidige functie dus ook niet vast.

Verder is verduurzamen gemeentebreed één van de belangrijkste beleidsdoelen; dit zal ook worden meegewogen bij een vergunningaanvraag door de Commissie Omgevingskwaliteit. De gemeenteraad heeft najaar 2024 ook de Uitvoeringsagenda Duurzaam Erfgoed 2024-2026 vastgesteld. Een monumentenstatus hoeft de verduurzaming van de panden dus niet te belemmeren. Bij het Loket Duurzaam Erfgoed kan in een vroeg stadium in de planvorming van de eigenaar al contact worden opgenomen voor laagdrempelig overleg over de mogelijkheden. Tijdens het gesprek is besproken dat de woningen beschikken over een spouwmuur die geïsoleerd zou kunnen worden als dit bouwkundig geen problemen oplevert. Het vervangen van de schuifframen is mogelijk zolang het gevelbeeld niet gewijzigd wordt. Ook kan het dak aan de binnenzijde worden geïsoleerd. De daken van dit complex hebben een bijzondere vormgeving, kenmerkend voor deze architectuur. Het aan de buitenzijde isoleren is in dit geval lastig omdat het consequenties heeft voor de detaillering van de dakranden. Ook als het geen monument is, is dit een wijziging van het beeld, waar een beoordeling van de Commissie Omgevingskwaliteit voor nodig is.

Het gewenste gesprek heeft 8 januari 2025 plaatsgevonden en daarbij is bovenstaande besproken en is verder afgesproken dat Monumenten en Archeologie aan de medewerkers van Stichting Ymere een presentatie komt geven over welke type beschermingen er bestaan in Amsterdam en hoe je daar een vergunning voor aanvraagt. Ook worden de contactpersonen binnen Monumenten en Archeologie per rayon gedeeld met Stichting Ymere zodat vooroverleg makkelijker kan plaatsvinden.